

DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE ASOCIATE TULBURĂRII DE DEFICIT DE ATENȚIE ȘI HIPERACTIVITATE LA COPII

Dumitru Donscoi

Conducător științific: Igor Nastas

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate (TDAH) este o afecțiune neurodezvoltativă frecventă, cu o prevalență de 7.2%. Numeroase studii indică o asocieră între TDAH și dificultățile de învățare observate la copii. Un interes deosebit îl reprezintă tipurile specifice de tulburări de învățare (TSÎ). **Scop.** Identificarea și definirea principalelor tipuri de tulburări specifice de învățare întâlnite la copiii cu TDAH, precum și analizarea mecanismelor neuropsihologice implicate în apariția acestora. **Material și metode.** Studiile au fost selectate din baze de date precum PubMed, APA PsycInfo, Scopus și Journal of Attention Disorders. Au fost incluse articole nu mai vechi de anul 2015, în engleză sau română, relevante pentru identificarea principalelor tipuri de tulburări specifice de învățare în TDAH și a mecanismelor neuropsihologice implicate. **Rezultate.** Principalele TSÎ investigate separat în studii sunt: disgrafia (22–50%) caracterizată prin scris lent, lizibilitate redusă și dificultăți ortografice; dislexia (22–39%), definită prin dificultăți în recunoașterea cuvintelor, decodarea fonologică și fluența citirii; și discalculia (17–18%), care implică probleme în înțelegerea conceptelor numerice, efectuarea calculelor și aplicarea regulilor aritmetice. Conform acestei ordini, mecanismele neuropsihologice implicate includ dereglări în circuitele fronto cerebeloase și premotorii, subactivarea regiunii temporo parieto occipitale stângi și hipofuncționalitate în zona intraparietală stângă. **Concluzii.** TDAH se asociază frecvent cu tulburări specifice de învățare precum disgrafia, dislexia și discalculia. Identificarea și definirea fiecărui tip de dificultate, alături de înțelegerea mecanismelor neuropsihologice implicate permit un diagnostic diferențiat și o intervenție educațională adecvată. **Cuvinte-cheie:** TDAH, TSÎ, disgrafie, dislexie, discalculie, neuropsihologice.

LEARNING DIFFICULTIES ASSOCIATED WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER IN CHILDREN

Dumitru Donscoi

Scientific adviser: Igor Nastas

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy, Nicolae Testemițanu University, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) is a common neurodevelopmental condition with a prevalence of 7.2%. Numerous studies indicate an association between ADHD and learning difficulties observed in children. Of particular interest are the specific types of learning disorders (SLDs). **Objective.** Identification and definition of the main types of SLDs encountered in children with ADHD, as well as analysis of the neuropsychological mechanisms involved in their development. **Material and methods.** Studies were selected from databases such as PubMed, APA PsycInfo, Scopus, and the Journal of Attention Disorders. Articles no older than 2015, written in English or Romanian, were included if they were relevant to identifying the main types of specific learning disorders in ADHD and the neuropsychological mechanisms involved. **Results.** The main SLDs investigated separately in studies are: dysgraphia (22–50%), characterized by slow handwriting, reduced legibility, and spelling difficulties; dyslexia (22–39%), defined by difficulties in word recognition, phonological decoding, and reading fluency; and dyscalculia (17–18%), which involves problems in understanding numerical concepts, performing calculations, and applying arithmetic rules. In this order, the neuropsychological mechanisms involved include dysfunctions in the fronto-cerebellar and premotor circuits, underactivation of the left temporo-parieto-occipital region, and hypofunction in the left intraparietal area. **Conclusion.** ADHD is frequently associated with specific learning disorders such as dysgraphia, dyslexia, and dyscalculia. Identifying and defining each difficulty, along with understanding the underlying neuropsychological mechanisms, allows for differential diagnosis and appropriate educational intervention. **Keywords:** ADHD, SLD, dysgraphia, dyslexia, dyscalculia, neuropsychological.